



# ZPRAVODAJ SPECIÁL

Kampaň „Den Země 2005“

ČÍSLO: SPECIÁL - DUBEN 2005

ZDRAVÁ MĚSTA, OBCE A REGIONY ČR

## DEN ZEMĚ

**Svůj svátek oslavila planeta Země 22.4. v historii už po pětatřicáté. Po osmé s ní tento svátek slavili také členové Národní sítě Zdravých měst ČR (NSZM). Celosvětovou kampaň letos podpořilo celkem šestadvacet radnic Zdravých měst a obcí, což je o čtyři obce více než v loňském roce. Obyvatelé se mohli zúčastnit řady akcí se společným motivem: ekologie a životní prostředí.**

**K podpoře kampaně se letos přihlásila tato členská města a obce NSZM:**

Boskovice, Brno, České Budějovice, Chrudim, Hodonín, Karviná, Kopřivnice, Kroměříž, Kuřim, Letovice, Litoměřice, Litomyšl, Mladá Boleslav, Moravská Třebová, Orlová, Prostějov, obec Skotnice, obec Strašín, Telč, Třebíč, Uherské Hradiště, Valašské Meziříčí, Velké Meziříčí, Veselí nad Moravou, Vsetín a Zlín.

Nabízíme vám střípky z dění v rámci Dne Země 2005 ve Zdravých městech a obcích. Kompletní přehled aktivit ke Dni Země 2005 najdete na: [www.nszm.cz/dze](http://www.nszm.cz/dze)

### Brno: Kterak bylo na Veverí

Stalo se již tradicí, že oslavy svátku Země trvají v jihomoravské metropoli téměř dva měsíce. Během této doby se zde uskutečnilo přes 70 akcí. Projekt Brno-Zdravé město obohatil program o aktivity partnerů působících v oblasti zdraví. Součástí programu byly např. exkurze ke studánkám v okolí Brna, cyklistické výlety, prohlídka parku s odborným výkladem i jarní úklid města. Kampaň zahájil **Jihomoravský Den Země**



**na hradě Veverí** pod heslem „Zdravá planeta – zdravý člověk“, kterého se v letošním roce zúčastnili významní hosté. „V sobotu nás svojí návštěvou poctili ministr životního prostředí Libor Ambrozek, náměstek hejtmána Jihomoravského kraje Ing. Václav Horák, 1.náměstek primátora města Brna Ing. Jan Holík a místostarostka Zdravého města Boskovic Ing. Jaromíra Vítková. Čestní hosté společně označili jako památný strom jeden z krásných starých dubů v těsném sousedství hradeb. Den



nato zasadil kastelán hradu za pomoci primátora města Brna PhDr. Richarda Svobody první javor do renovovaného anglického parku ve stráni pod hradem,“ přiblížila akci Ing. Dana Kellnerová z brněnského Domu ekologické výchovy Lipka, které bylo hlavním organizátorem akce. V rámci akce pohovořili o **děni ve dvou Zdravých městech Jihomoravského kraje** 1. náměstek primátora města Brna a místostarostka města Boskovic.

### Hodonín: Děti uklízely svět a bavily se v ZOO

Týden pro Zemi v Hodoníně vypuknul v sobotu 16.4. akcí „Uklidme si svět“ a od toho dne až do soboty 23.4. se kolotoč „aktivit pro Zemi“ nezastavil. „Během akce „Uklidme si svět“ se uklízelo nejen v areálech všech základních škol, ale i na několika veřejných prostranstvích. Jen v lese u ZOO děti sesbíraly téměř 12 pytlů s odpady. Odměnou jim bylo občerstvení a čas prožít v *pěkné přírodě*,“ přiblížila úklidovou akci koordinátorka Projektu Zdravé město Martina Pilková. Ve čtvrtek 21.4. proběhl v centru města **Mini-ekoarmark**, kde děti ze škol a zájmových

organizací prodávaly ekologické výrobky z rozmanitých materiálů. Další akcí, která proběhla v pátek 22.4. za účasti členů Centra pro rodinu, bylo vyčištění břehů slepého ramene řeky Moravy. Slavnostní tečku za letošními oslavami Dne Země v Hodoníně opatřilo sobotní **zábavné odpoledne v areálu ZOO**, které letos začalo netradičně „**jarní chůzí pro zdraví**“.

## Prostějov: Náměstí pokryla maxirohož z víček od PET lahví

V sobotu 23.4. se v Prostějově na náměstí T. G. Masaryka uskutečnila ke Dni Země akce pro veřejnost zaměřená na téma „Co trápí naši Zemi?“ Kdo chtěl, mohl navštívit stánek zdravé výživy, zúčastnit se zábavných testů nebo se zastavit



u panelů s informacemi o ekologii. Své vědomosti si mohly děti rozšířit v rámci soutěže „Desatero domácí ekologie“. Mezitím dobrovolníci začali skládat pestrobarevnou rohožku z víček od PET lahví, z nichž postupně vznikl nápis Prostějov spolu se státní vlajkou a datem Dne Země. „Na vytvoření rohožky o velikosti 8 x 33m bylo spotřebováno zhruba 350 000 víček o přibližné



hmotnosti 900 kg. Uzávěry poté odvezla specializovaná firma na recyklaci do Nové Hradečné,“ informovala koordinátorka Projektu Zdravé město Prostějov Ing. Petra Mejzlíková. Oslavy Dne Země v rámci Projektu Prostějov - Zdravé město již tradičně připravil Český svaz ochránců přírody, regionální sdružení IRIS.

## Chrudim: Resselovo náměstí bylo zaplaveno stovkami dětí i dospělých

V Chrudimi odstartovali 8. ročník soutěže dětských kolektivů ve sběru hliníku **Nakrmte hliníkožrouta** už začátkem dubna! Do soutěže, kterou s podporou Zdravého města pořádalo Ekocentrum Českého svazu ochránců přírody Zelený dům, se



každoročně zapojují převážně děti z chrudimských mateřinek a z mateřského centra Mama klub, dále žáci škol základních a Mladí ochránci přírody Havrani. Zatímco loni děti společně



nasbíraly celkem 643 kg hliníku, letos „nakrmily“ hliníkožrouta ještě více, a to 725.5 kg! Výsledky soutěže byly vyhlášeny ve čtvrtek 21.4. během oslav **Dne Země na Resselově náměstí**. „Myslím, že se akce vydařila, návštěvníků přišlo dost a děti se dobře bavily,“ shrnula oslavu Dne Země koordinátorka Projektu Zdravé město Šárka Trunečková. Společně s ní se oslav za Zdravé město zúčastnil také místostarosta města Mgr. Petr Řezníček.

## Vsetín: Na nemocné planetě nebudeme zdraví ani my

Letošní 16. ročník Dne Země, konající se v pátek 22.4. v Panské zahradě ve Vsetíně, se odehrával v duchu motto „**Zdravá planeta = Zdraví lidí.**“ Pořadatelem akce byl dům dětí





a mládeže ALCEDO - partner Zdravého města Vsetín. „Nemůžeme spasit svět, je ale důležité brzdit aktivity, které by lidstvo mohly přivést do záhuby“, řekl Jaroslav Hlinský, organizátor Dne Země ze vsetínského ALCEDA. Po celý den probíhal pestrý kulturní ale i naučný program. Altánek v Panské zahradě ozdobily výtvarné práce soutěže „Zdravá planeta“, kterou pro děti již tradičně uspořádalo ALCEDO. Letos se do soutěže přihlásilo celkem 176 výtvarných prací žáků z 15 škol. Se zajišťováním této rozsáhlé



akce, na níž se letos zúčastnilo zhruba 2500 dětí i dospělých, pomáhaly neziskové organizace: Junák, svaz skautů a skautek, středisko Vsetín; A-TOM Vsetín; Masarykova veřejná knihovna Vsetín; ADOREA – dobrovolnické centrum; Naděje, pobočka Vsetín; ELIM Vsetín.

## Kopřivnice: Na pěší zóně školky vystavovaly práce z recyklovaných materiálů

Netradiční ekovýstavu prací dětí z kopřivnických mateřských školek mohl ve čtvrtek 21.4. shlédnout každý, kdo prošel pěší zónou v centru Kopřivnice. V rámci Dne Země tu děti vystavovaly díla z recyklovaných materiálů. Zeměkoule z PET lahví, motýl z hliníkového drátu, skřítek obalený víčky či houpačka vyrobená z reklamních letáků. „Byla to samostatná akce mateřských školek, které chtěly upozornit veřejnost na problém třídění odpadů,“ uvedla koordinátorka Projektu Zdravé město Mgr. Radka Chalúpková. Každá školka si vybrala určitý materiál a město jí zajistilo místo na vystavení a kontejnery na separovaný odpad.“ Výtvořiny však po skončení akce

v kontejnerech neskončily. „Školky si samy rozhodly, jestli je chtějí zpět a ty, které si nevzaly, jsme použili na další akci spojenou se Dnem Země „Cestu pohádkovým lesem“,“ vysvětlila.

## Třebíč: Studenti bojovali za čistý vzduch

Během třebíčského „Týdne pro Zemi“, který začal v pondělí 18.4., se v Třebíči a blízkém okolí uskutečnila řada zajímavých akcí. Za všechny jmenujme již druhý ročník akce „Ať se město zelená“, kterou uspořádal Studentský parlament města Třebíče, partner Zdravého města. Při ní se zástupci škol a radnice



setkali v nové průmyslové čtvrti, kde vysázeli alej vzrostlých jasanů. Nabížený program, ale i pěkné počasí, přilákaly na páteční oslavy **Dne Země na třebíčském Karlově náměstí** několik set návštěvníků. „Partnerských organizací Projektu Zdravé město, které se v Den Země představily, letos rozhodně přibýlo. Na náměstí jsme měli čtrnáct stánků, což je zatím nejvíce,“ uvedla koordinátorka Projektu Zdravé město PhDr. Jindra Stříbrská. Bohatý program pro děti a dospělé, kterým třebíčský „Týden pro Zemi“ vyvrcholil, připravily partnerské organizace Zdravého města, odbor komunálních služeb, odbor životního prostředí Městského úřadu v Třebíči.

## Mladá Boleslav: Z mozaiky budou květináče a z hada papír

Mateřské, základní a střední školy se pokusily o **zápis do Guinnessovy knihy rekordů**. „U příležitosti Dne Země jsme se rozhodli pokusit sestavit největší mozaiku Země z uzávěrů od PET lahví a nejdelsího hada z ruliček od toaletního papíru v republice,“ vysvětluje zástupkyně organizátora Milada Vrbová ze Základní organizace Českého svazu ochránců přírody Klenice, partnerské organizace Zdravého města Mladá Boleslav. Sběru se zúčastnilo celkem 8797 dětí, žáků a studentů. Zábavně-osvětový program „Odpady – a kam s nimi?“, v rámci kterého se pokus o rekord uskutečnil, navštívilo v sobotu 23.4. několik set účastníků. Ten den byly překonány dva české rekordy. „Původní rekord, který držela ZŠ v Břeclavi, jsme více než zdvojnásobili“ řekla s úsměvem Milada Vrbová. Druhý český rekord ve výrobě hada z ruliček od toaletních papírů rovněž padl. „Podařilo se nám poskládat hada



v délce více než 4025“ uvedla Helena Bubnová, koordinátorka Projektu Zdravé město. Během akce „Odpady – a kam s nimi?“ se lidé kromě útoku na rekordy **seznamovali s možnostmi třídění komunitního odpadu**. Radnice prostřednictvím ankety



zjišťovala názory občanů na životní prostředí ve městě. Výsledky ankety dále poslouží jako podklady pro aktivity Projektu Zdravé město Mladá Boleslav, které spolu s Komisí životního prostředí celou akci zaštiťovalo.

## Kroměříž: Děti letos soutěžily ve sběru víček od PET lahví



Obyvatelé města mohli v rámci oslav Dne Země navštívit **besedy, výstavy a akce, motivované převážně problematikou odpadového hospodářství**. Oslovy začaly již v pondělí 18.4. besedou s ochránci přírody v Knihovně Kroměřížska, která byla jedním z partnerů oslav. Hlavním bodem oslav se stal zábavný program, který se konal ve čtvrtek 21.4. na Velkém náměstí. „Tuto akci už tradičně věnujeme odpadovému hospodářství s důrazem na význam třídění odpadu. Snažíme se do ní zapojit hlavně děti, protože jejich návyky se ještě dají ovlivnit a navíc mohou působit i na své rodiče,“ poznamenala kroměřížská



místostarostka MUDr. Olga Sehnalová, politička Projektu Zdravé město. Akce bývá každoročně **spojena se soutěží ve sběru některé komodity tříděného odpadu**. „V minulosti kroměřížské děti sbíraly například PET lahve, hliník či nápojové kartony, letos to jsou víčka od PET lahví,“ sdělila místostarostka. Z nasbíraných víček pak školáci skládali nejrůznější obrazce, včetně znaku Kroměříže.

## Orlová: Happening pro Zemi se vydařil

Výstavy, soutěže i výtvarné a rukodělné dílny nabízel obyvatelům Orlové v pátek 22.4. „**Happening pod širým nebem**“. Lidé si mohli vyzkoušet řadu netradičních řemesel anebo si prohlédnout výstavu výrobků z odpadového materiálu či **maketu ČR o rozměrech 2x3 m**, jejímiž tvůrci byli pracovníci Střediska volného času KOTVA. „Na maketě republiky byla znázorněna místa největšího znečištění ovzduší a vod. Děti měly







možnost doplnit maketu a informovat se o zdrojích znečištění," vysvětlila smysl makety koordinátorka Projektu Zdravé město Halina Zadubanová. Zástupci radnice představili projekty jako například městský systém nakládání s odpady, které by měly v budoucnu zlepšit stav životního prostředí ve městě a zvýšit kvalitu života občanů. Specialitou orlovského Dne Země byla „motivační odměna“. Každý, kdo sebou na happening přinesl 5 kg svázaného papíru, obdržel 50% slevu na vstupenku do kina. Celkem se podařilo tímto způsobem sesbírat na 1480 kg papíru. Ve spolupráci s Radou Zdravého města zorganizovaly „Happening pod širým nebem“ některé místní partnerské organizace Zdravého města - občanské sdružení VITA; školy; Středisko volného času KOTVA a příslušné odbory MěÚ.

## Telč: Město se proměnilo ve velkou dílnu

Základní škola Hradecká se stala centrem oslav Dne Země v Telči. Vyzdobené třídy a chodby se proměnily v ZOO, chemickou laboratoř nebo ateliéry. **Stará a málem již zapomenutá řemesla**, jako například pletení košíků či tkaní látek, si vyzkoušely děti ze širokého okolí. Největší uznání si podle starosty města Telče, Mgr. Romana Fabeše, zaslouží žáci Zvláštní školy, kteří vyráběli ruční papír. Odpolední **otevření cyklistické stezky Greenway** přilákalo kromě cyklistů také řadu významných hostů - senátora Mgr. Václava Jehličku, hejtmana kraje Vysočina RNDr. Miloše Vystrčila, starostu města Telče Mgr. Romana Fabeše či prezidenta Golfového klubu Telč Tomáše Stöckela, který se také postaral o umístění informačního panelu Greenways Praha – Vídeň. Vydařený páteční Den Země pak zakončilo šermířské klání na hradě Roštejn. „Chci poděkovat

všem, kteří se na těchto akcích podíleli. Připravili jste nám všem zajímavý a příjemný program," uzavřel Den Země starosta města.



## KONTAKTY

NSZM ČR, Šrobárova 48, 100 42 Praha 10  
T: +420 602 500639 | E: [paha@nszm.cz](mailto:paha@nszm.cz) | W: [www.nszm.cz](http://www.nszm.cz)

**Petr Švec**, národní koordinátor Projektu Zdravé město  
(použité ilustrační fotografie pocházejí z archivů Zdravých měst, obcí a regionů ČR)